

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně **B. Š.**, zastoupené JUDr. Jiřím Švihlou, advokátem se sídlem v Českých Budějovicích, náměstí Přemysla Otakara II/6, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihočeského kraje**, se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2005, č. j. KUJCK 27489/2004 OZZL/Ad/0143 a o žalobě proti rozhodnutí Okresního úřadu České Budějovice ze dne 12. 12. 2002, č. j. RR 522/02-Vob/VÚP-334, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2005, č. j. 10 Ca 59/2005-78,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku, kterým krajský soud zamítl návrh na předběžné opatření, **se o d m í t á .**
- II. Kasační stížnost proti zbývajícím výrokům **se z a m í t á .**
- III. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V. Odměna advokáta JUDr. Jiřího Švihly **se u r č u j e** částkou 2 558,50 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností se žalobkyně (dále i „stěžovatelka“) domáhala zrušení shora označeného pravomocného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti citovanému rozhodnutí žalovaného, odmítnuta žaloba proti rozhodnutí Okresního úřadu České Budějovice a zamítnut návrh na předběžné opatření, aby Ing. S. bylo soudem zakázáno pokračovat v pracích na stavbě dotčené studny.

Žalovaný zmíněným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Týn nad Vltavou ze dne 31. 8. 2004, č. j. ŽP/3646/pok/roz/2003/F, o povolení k odběru podzemní vody ze studny Ing. S. na pozemku p. č. 210/7 v k. ú. V. a o vydání stavebního povolení ke stavbě této studny.

Označeným rozhodnutím Okresního úřadu České Budějovice bylo pravomocně ukončeno územní řízení o umístění stavby zmíněné studny.

V úvodu kasační stížnosti žalobkyně odkázala na důvody jejího podání vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Žalovanému předně vytkla, že stavba studny byla umístěna v prostředí, kde hrozí znečištění podzemních vod, což je v rozporu s vyhláškou č. 137/1998 Sb. Možným zdrojem znečištění je třeba suchý záchod na jejím pozemku. Voda ale může být kontaminována třeba také tím, že žalobkyně na svém pozemku sousedícím s pozemkem, na němž je umístěna studna, provádí zahradnické práce včetně postřiků, kompostování nebo hnojení. Tyto skutečnosti žalovaný ale v potaz nevzal. V souvislosti s tím žalobkyně také namítla, že povolenou stavbou studny bude omezena na svých vlastnických a užívacích právech ke svému pozemku, protože bude limitována omezeními vyplývajícími z ochranného pásma studny, které zasahuje i na její pozemek. V důsledku toho vznikne Ing. S. na její úkor bezdůvodné obohacení. Ten již byl zvýhodněn tím, že jeho studna byla posuzována jako studna domovní. V návaznosti na to žalobkyně porovnávala, jaké podmínky musela pro stavbu studny v dané lokalitě splnit jiná stavebnice.

V další námitce stěžovatelka brojila proti tomu, že nová studna ovlivní stav vody v její studni. To bude dáno zejména velkou hloubkou povolované studny oproti hloubce studny žalobkyně, neboť v důsledku principu spojených nádob se bude voda stahovat do hlubší studny. Pochybení spatřovala také v tom, že průzkumný hydrogeologický vrt vybudoval Ing. S. bez jakéhokoliv povolení již v době, kdy nebylo ukončeno územní řízení o umístění stavby. Neměl k tomu žádné povolení a nebylo před tím ani provedeno měření stavu vody v sousedních studních. Jejím návrhům na odstranění tohoto vrtu však vyhověno nebylo.

Skutkový stav věci nebyl podle stěžovatelky zjištěn dostatečně, protože správní orgány vycházely z podkladů vypracovaných Mgr. D., který je však vyhotovil na objednávku Ing. S. Navíc je majitelem společnosti, která průzkumný vrt prováděla. O objektivitě údajů v podkladech, které vyhotovil, proto žalobkyně pochybovala. Krajskému soudu vytkla, že přes její žádost nevyčkal s rozhodnutím ve věci do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne o její kasační stížnosti ve věci územního rozhodnutí o umístění stavby.

Ohledně odmítnutí její žaloby proti rozhodnutí Okresního úřadu České Budějovice stěžovatelka nesouhlasila s tím, že by tato žaloba byla podána opožděně. Ostatně soud o ni rozhodoval v řízení vedeném pod spisovou značkou 10 Ca 66/2003 a proti rozsudku ve věci podala kasační stížnost.

Pokud soud zamítl její návrh na předběžné opatření, předjímá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti ve věci územního rozhodnutí o umístění stavby studny. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud této kasační stížnosti vyhověl, bude muset Ing. S. dokončenou stavbu studny stejně odstranit.

Po ustanovení právního zástupce žalobkyně svoji kasační stížnost ještě doplnila. Uvedla, že z obsahu její kasační stížnosti plyne, že napadený rozsudek napadla také z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost, která dle žalobkyně spočívala ve vadě řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Tuto vadu spatřovala v tom, že jí krajský soud zamítl žádost na ustanovení zástupce pro řízení před soudem, ačkoliv důvody pro ustanovení zástupce stanovené v § 35 odst. 7 s. ř. s. splněny byly. V souvislosti s tím odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu z 9. 2. 2005, sp. zn. 3 As 49/2003, týkající se posouzení dané otázky přímo u její osoby, byť v jiném soudním řízení. Zamítnutím žádosti o ustanovení právního zástupce mělo dojít také k porušení práva žalobkyně na spravedlivý proces.

Navrhla proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření toliko odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, jakož i na odůvodnění rozsudku krajského soudu, s nímž se plně ztotožnil. Navrhl, aby kasační stížnost byla jako bezdůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

S ohledem na možné procesní následky přezkoumal předně, zda řízení před soudem bylo skutečně stíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, jak tvrdila žalobkyně. Ze soudního spisu zjistil, že o návrhu žalobkyně na ustanovení právního zástupce v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu rozhodl krajský soud usnesením ze dne 22. 5. 2005, č. j. 10 Ca 59/2005-13. Tímto usnesením jednak nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků, jednak její návrh na ustanovení právního zástupce zamítl. Svoje rozhodnutí o neustanovení zástupce odůvodnil tím, že není naplněna jedna z podmínek § 35 s. ř. s., tedy že u žalobkyně nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Současně poučil žalobkyni, že proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. prostřednictvím soudu podepsaného ve dvou stejnopisech. Proti tomuto usnesení žalobkyně kasační stížnost nepodala, zareagovala pouze zaplacením vyměřeného soudního poplatku.

Dle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu navrhovatel, u něhož je předpoklad, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li toho třeba k ochraně jeho práv, ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Jak shora uvedeno, v přezkoumávané věci krajský soud návrh žalobkyně na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zamítl a tento svůj postup odůvodnil. Podstatné dále je, že žalobkyně byla řádně poučena o možnosti opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí. Ta však této možnosti nevyužila, tedy rezignovala na ni. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by v řízení před krajským soudem byla žalobkyně ve svých procesních právech jakkoliv poškozena, ostatně v tomto řízení to netvrdila ani ona sama. Pokud tedy přišla až ve své kasační stížnosti s obecným tvrzením, že neustanovením zástupce bylo porušeno její právo na spravedlivý proces, že řízení bylo v důsledku toho zatíženo vadou ovlivňující zákonnost rozhodnutí ve věci samé a že rozsudek soudu je kvůli tomu nepřezkoumatelný, nelze tomuto jejímu názoru přisvědčit. Nejvyšší správní soud opakuje,

že neshledal v postupu krajského soudu v průběhu soudního řízení žádné pochybení a to ani ve vztahu k žádosti žalobkyně o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud dále přezkoumal důvodnost stížních námitek napadajících splnění zákonných podmínek pro nakládání s vodami a pro povolení stavby studny. Dle vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, konkrétně jejího § 5, musí být studna individuálního zásobování vodou situována v prostředí, které není zdrojem možného znečištění ani ohrožení jakosti vody ve studni, a v takové poloze, aby nebyla ovlivněna vydatnost sousedních studní. Nejmenší vzdálenost studny od zdrojů možného znečištění a od sousedních studní je dána normovými hodnotami. Konkrétně se jedná o účastníky řízení mnohokrát zmiňovanou ČSN 75 5115 – Studny individuálního zásobování vodou (dále jen „norma“).

Otázka umístění stavby ve vztahu ke zdrojům možného znečištění byla správními orgány řešena již v územním řízení o umístění stavby. K námitkám žalobkyně týkajícím se této problematiky se proto Nejvyšší správní soud vyjádří velmi stručně a v podstatě nad rámec projednávané věci. Žalobkyně nemá pravdu pokud tvrdí, že nebyla dodržena nejmenší vzdálenost stanovená normou mezi umísťovanou stavbou a nejbližším zdrojem možného znečištění, tedy žumpou žalobkyně využívanou jako suchý záchod. Podle údajů ze správního spisu je totiž nesporné, že faktická vzdálenost těchto dvou staveb bude více jak 20 m. Dle tabulky č. 2 normy je nejmenší vzdáleností domovních studní (a umísťovaná studna domovní studní ve smyslu definice dle bodu 2.4. normy nepochybně je) od zdroje možného znečištění typu žumpy, vzdálenost 5 m v málo propustném prostředí a 12 m v propustném prostředí.

Žalobkyně se také mýlí, pokud rozporuje vzdálenost povolované studny od hranice svého pozemku, neboť žádný právní předpis ani norma minimální vzdálenost stavby studny od hranice sousedního pozemku nestanoví. Bod 3.2.1. normy pouze stanoví, že do vzdálenosti 2 m od vnější konstrukce studny nesmí být území kolem ní znečišťováno ani jinak dodatečně ohrožováno, např. jinou stavbou či činností. Dle bodu 6.1. normy pak plocha kolem studny do vzdálenosti 10 m nesmí být jakkoliv znečišťována a nejsou na ní dovoleny činnosti, které by mohly zhoršovat jakost podzemní vody. Tím ovšem nejsou samozřejmě nijak dotčena práva žalobkyně ve smyslu § 127 občanského zákoníku, ani nedošlo k bezdůvodnému obohacení stavebníka studny. Běžné užívání tohoto pozemku dané tím, že je veden v kultuře zahrada, nemůže umístěná studna nijak ohrozit. Povinnost neznečišťovat podzemní zdroje vody navíc plyne každému, například z příslušných ustanovení zákona o vodách nebo zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

Nedůvodnou je námitka žalobkyně týkající se nutnosti stavebního povolení pro průzkumný vrt. Krajský soud správně uzavřel, když odkázal na § 55 odst. 2 zákona o vodách, podle něhož se za vodní díla nepovažují průzkumné hydrogeologické vrty, a na § 8 odst. 3 písm. a) téhož právního předpisu, podle něhož povolení k nakládání s vodami není třeba k čerpacím pokusům při provádění hydrogeologického průzkumu. Proto před jeho zhotovením nebylo ani nutné provádět měření hladin vody v sousedních studních.

Neobstály ani námitky žalobkyně týkající se vlivu umísťované stavby na hladinu vody v její studni. Předně je třeba zmínit, že k připomínkám žalobkyně v řízení o nakládání s vodami a o povolení stavby byla hranice maximálního denního odběru ze studny Ing. S. oproti původně plánovanému množství snížena na polovinu a to i s přihlédnutím k dosahu depresního kužele. V průběhu správního řízení provedly správní orgány v okolních studních

několik čerpacích pokusů, které neprokázaly, že by odběrem vody z nové studny byla ohrožena vydatnost studní stávajících. Žalobkyně nemá pravdu, pokud své obavy zdůvodňuje odkazem na princip spojených nádob. Tím, že je povolovaná studna hlubší, čerpá vodu ze zcela jiných podzemních vrstev, než studny o hloubce zhruba poloviční, a i z tohoto důvodu nemůže dojít k vzájemnému ovlivnění. Ostatně žalobkyně nikdy nenamítla, že by k poklesu vody v její studni skutečně došlo, vyjadřovala pouze své obavy. Ty se však s ohledem na shora uvedené neukázaly opodstatněnými.

Poslední ze stížních námitek žalobkyně brojila proti závěrům znaleckého posudku Mgr. A. D. ze dne 25. 7. 2000 a závěrům zprávy o hydrogeologickém průzkumu ze dne 12. 7. 2001. Namítala, že tyto podklady byly vypracovány k objednavce Ing. S., což podle ní mohlo ovlivnit jejich obsah, v důsledku čehož nebyl zjištěn správně skutkový stav věci. Nejvyšší správní soud tyto názory žalobkyně nesdílí. Mgr. A. D. je soudním znalcem v oboru těžba, odvětví geologie, specializace hydrogeologie. Byl tedy plně kvalifikovanou osobou jak k vypracování znaleckého posudku, tak (za obchodní společnost H. Č. B., s. r. o.) zprávy o hydrogeologickém průzkumu. S ohledem na statut soudního znalce bylo tedy jeho povinností vyhotovit zmíněné podklady zcela nestranně, bez ohledu na to, kdo je jejich objednavatelem. Že jím byla zúčastněná osoba Ing. S. není navíc ničím nestandardním, protože uvedené podklady je povinen předložit investor k návrhu na umístění a povolení stavby studny. V zásadě se tedy předpokládá, že budou vypracovány k objednavce stavebníka. Správní orgány ani krajský soud nenaznaly v průběhu projednávání věci, že by tyto důkazy obsahovaly nesprávné či nepravdivé údaje. Po přezkoumání věci neshledal důvody pro zpochybnění těchto důkazů ani Nejvyšší správní soud.

Pokud jde o kasační stížnost žalobkyně proti výroku soudu, kterým odmítl její žalobu proti rozhodnutí Okresního úřadu České Budějovice ze dne 12. 12. 2002, č. j. RR 522/02-Vob/VÚP-334, nemá oporu v zákoně. Sama žalobkyně v kasační stížnosti uvedla, že toto rozhodnutí již v minulosti napadla samostatnou žalobou, o které bylo vedeno soudní řízení. Tato skutečnost je Nejvyššímu správnímu soudu známa i z úřední činnosti. Krajský soud proto odmítnutím této žaloby pro překážky řízení (překážka litispendence) nepochybil a své rozhodnutí i příslušně odůvodnil.

Kasační stížnost žalobkyně proti výroku, kterým soud zamítl návrh na předběžné opatření, musel Nejvyšší správní soud odmítnout jako nepřípustnou dle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., protože rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je rozhodnutím dočasným, neboť má pouze omezené trvání.

Kasační stížnost žalobkyně proti zbývajícím výrokům soudu potom dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Z výše uvedených důvodů totiž nepřisvědčil stížním námitkám v důvodech podřazených pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Žalobkyně nedosáhla v řízení procesního úspěchu, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 120, § 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly. Ustanovenému zástupci žalobkyně byla určena odměna v celkové výši 2 558,50 Kč, což představuje odměnu za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepis doplnění kasační stížnosti) ve výši 2 000 Kč a náhradu hotových výdajů za dva paušály ve výši 150 Kč, vše povýšeno o 19 % DPH, v souladu s § 11 a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátního tarifu).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2006

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu